

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 1. vinotoka 1880.

List 40.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

O sv. Tereziji. (15. oktobra.)

I.

(Regis superni nuntia.)

Poslanka kralja rajskega,
Pustiš domovje očetovo
Terezija, — da Kristusa
Divjakom daš, al' svojo kri.

Pa Tebe čaka lepši smert,
Terpljenje slaje shraneno:
Z ljubezni Božje sulico
Boš ranjena omagala.

Ljubezni dar si, blažena,
V ljubezni serca nam požgi.
In ijudstva izročene Ti
Plamena reši večnega.

Očetu s Sinom bodi čast,
In Dubu Tolažniku last;
Naj sveto Trojstvo vsak slavi,
Ko zdaj, tako vse večne dni.
• Amen.

II.

(Haec est dies.)

To slavni dan je, ko v nebó
V podobi golobičice
Se vzdignil duh Terezije —
V nebeske svete tempeljne.

Začula Ženinov je glas:
S Karmela sestra pridi sem,
Na ženitnino Jagnjeta;
Tu venec slave čaka Te!

Te, Jezus, Ženina devic,
Slavé naj blažene versté;
In z ženitvansko pesmijo
Naj Te na vekomaj časté.
Amen.

O sv. Janezu Kanciju. (20. oktobra.)

I.

(Gentis Polonae gloria.)

Naroda slava Poljskega,
Duhovstva dika in ponós,
Oj oče očetnjáve, čast
Liceja, Janez blaženi!

Postavo Božjo ti učiš;
In kar učiš, to sam storiš:
Sej vsaka vednost mertva je,
Če v delih ne spolnuje se.

Pobožni romar vedno peš
Apostolov do groba greš:
Oberní tje nam stopnje ti,
Kjer vénec zmage nam žari.

V Jeruzalem celó hitiš,
Ki močen s sveto je kervjó,
Da stopnje Jezusa častiš,
Da s sólzami rosiš zemljó.

Petero Jezusovih rán
Naj v serce vtisne si kristján;
Da ceno blažene kerví
Dosežemo, naj vsak skerbí.

Očetu slava, Sinu čast,
S presvetim Duhom naj bo last!
Pri Bogu Janez sprosi naj,
Da sprejme nas v veselja kraj.
Amen.

(Dalje sledí.)

Iz življenja Mauricija Tomana.

(Dalje.)

Kdo bo pa verjel, da tudi na morji zamore rib
zmanjkati? In vendar je tako. Kadar barka berzo gre,
ni moč rib loviti, in kadar se na lov spravijo, je to
znamenje dolge in slabe vožnje.

Na poti v Azijo prihaja zmiraj hujši vročina, in
ker se živež pod drugo in tretjo streho barke hrani,
kjer je vročina in mokrota še večji, morajo prekajene
klobase, prešičje meso in sir v sodih, jajca pa v soli

pred gnjilobo se obvarovati, in na tak način se popolnoma dobro ohranjeno vse blago v Azijo pripelje, kjer se prav drago prodaja, ako kaj ostane.

Na našem potovanju smo od časa do časa marsikaj znamenitega videli. Zdaj so se pokazali od daleč moraki somi, ki so skoz nosnice vodo kviško sikali, kakor bi se igrali, zdaj zopet cele trope morskih telét. Čolnarjem velja to za gotovo znamenje, da od ondod veter pride, kakor morske teleta plavajo. Ako barka ni posebno hitro šla, prikazale so se kot teleta velike ribe, katerim Italijani pravijo „tuberoni“ in imajo tri verste prav ostrih zob. Kadar je tihota, plavajo krog barke, požró vse, kar se jim verže in se potapljajo. Čudno je pa to, da te ribe človeka ali žival, ako po nesreči v morje pade, ne napadajo, dokler plava in se sploh giblje. Veselo je tudi gledati majhne ribice, ki iz morja skakajo in se med seboj igrajo. Pa le predostokrat se jim priméri, da jih ropne ptice med letanjem vjemajo in v zraku pojuzinajo.

Večkrat sem tudi leteče ribe videl, te Portugalci „voatores“ imenujejo. Velikosti so sardelske, za jed pripravljene pa prav okusne. Vjamejo se, ako trudne od letanja v memo plavajoči barki obsedejo. Kadar vidijo, da jih večji ribe preganjajo, se vzdignejo v zrak in dva do tri streljaje daleč letijo, tako dolgo namreč, da se plavutne perutnice ne posušijo in padejo potem zopet v morje.

Vidi se tudi cele trope ropnih ptic v zraku se radujočih v družbi z drugimi večimi in manjšimi pticami raznih barv, ki so noč in dan na morji. Ako se zgodi, da kaka lastovka, ali druga ptica, ki navadno na suhem živi, na barko prileti in se po jadrih vseda, je znamenje, da suho ni več daleč, akoravno se s prostim očesom ne more še videti.

L. 1753, 22. aprila, ravno velikonočno nedeljo pripeljali smo se z dobrim vetrom do ravnika (ekvatorja); bili smo od Lisabona do sim prevozili 36 stopinj severne širjave. Pa ravno ta dan je veter potihnil in barka se ni ganila, kakor bi bila pribita; morje pa se je svetilo, kakor ogledalo. Tihota na morji v teh krajih je za jadraje strašna, kajti, kadar dolgo časa terpi in kjer je huda vročina, se pogostokrat hude bolezni vgnjezdijo. Mi smo bili v tem prav srečni in zdelo se nam je, da je Bog našo gorečo molitev uslišal, že na večer namreč začel je lahán vetrič pihljati, in je počasi narašal in postal srednje močan. Ta nas je spremljeval do predbrežja „dobrega upanja“. To predbrežje, pod 36. stopinjo proti jugu, se je nekda imenovalo predbrežje „slabega upanja“ zaradi tega, ker je na tem kraji veliko bark se potopilo. Ko so pa sčasoma več skušenj v vožnji ljudje si pridobili in brodarstvo mnogo zboljšali, so to neprijazno ime v sedanje premenili. Čudno pa ostane, kako morje na tem kraji pri močnejem vetru narašča, in vidi se, da tudi zdaj ni moč okoli predbrežja voziti, ako nek gotov veter vleče. Pogostokrat se morajo barke vračati in boljšega časa pričakovati, ako hočejo svoj namen doseči.

Naši mornarji so sklenili veslati krog predbrežja „dobrega upanja“. V ta namen vselej manjši jadra seboj vzamejo. Predno so jih razpeli, jih je mornarski kaplan blagoslovil. Tako smo veseli prešli predbrežje pri dobrem vetru ravno na dan sv. Antona Padovanskega, ktereга mornarji, posebno pa Portugalci, častijo za svojega varha.

Na predbrežji imajo Holandci lepo mesto, po evropejski šegi sozidano, in nekteri terdijo, da so ond prav lepe hiše. Imajo tudi kočije in konje, prav prijetno sadje, izverstno vino, pravijo tudi, da tam naj boljši vino pridelujejo. Memo se peljajoči ne vidijo mesta, ker se bolj spodaj vozijo, pa tudi barke družih narodov se

redkokrat tukaj ustavijo, morebiti zaradi nevarne vožnje, ker je polno peščenih nasipov in morje navadno zelo viharno.

Od tod dalje so obrnili barko od suhega proti širokemu morju, da so otok Madagaskar na pregled dobili in potem v Mozambiku se ustaviti zamogli. Naj boljši veter smo imeli, ko smo se dalje peljali in kmalo smo dospeli do višočine „Costa de natale“. Mornarji so ob solnčnem zahodu se posvetovali zaradi tega, ali smo še zadosti daleč od suhe zemlje, in ali zamoremo celo noč še dalje peljati. Trije portugalski mornarji so s poveljnikom vred terdili, da se ni nič bati; francoski mornar pa je naravnost povedal, da bomo, ako imamo vedno tako vgoden veter in razpete jadra, že okoli polnoči suho zemljo videli. Pa zasmehovali so ga in ostalo je pri starem. Vsi mornarji, razun tistih, ki so bili na straži, podali so se k počitku. Veter je ves čas enakomerno pihal in kakor je Francoz prerokoval, zavpije straža okoli polnoči: „Zemlja, zemlja!“ Bili smo suhemu že tako blizu, da smo ob morskem bregu stoječe Kaperske zamorce in ogenj videli. Mogli smo jih s prostim očesom razločiti, ker nebo je bilo jasno in luna je svetlo sijala. Pri kermilu čuječi mornar je barko proti morju obrnil, in vsi so bili te misli, da bi bili z barko gotovo na robove zadeli, ako bi se bili le še četrta ure dalje tako peljali. Nasledek tega pa bi bila naša gotova smert. Naj bi se bili tudi nekteri s plavanjem rešili, vendar bi bili prišli zamorcem v roke, ki so zadosti divjaški na tem obrežji, ker čislajo človeško meso kot naj boljše sladčico.

Komaj smo pa eni nevarnosti odšli, prišli smo že v drugo nič manj veliko. Do sedaj jasno nebo prevleklo se v je naglici s sivimi, težkimi oblaki, in kmalo pride huda ploha, blisk in tresk. Na velikem morji se je pokazal meteorski ogenj, ktereга Portugalci imenujejo „santo-elmo“, in morje se je penilo in grozno šumelo. Mornarji so v naglici jadra skup zlekli in dobro navezali, le eno in sicer naj manjše na vrhuncu barke so razprošteno pustili, da so ložeje barko kermili. Čez barko so navezali mnogo vervi, katerih so se okoli leta-joči čolnarji poprijemali, da jih močni v barko se zaletavajoči valovi niso tako lahko odnesli, kar se v takem vremenu le prerado zgodi. Tudi mornarji so se privezali, da so pri kermilu toliko varneje sedeli. Mi pa smo se v goreči molitvi k Bogu zatekli, eksorcizirali divje morje in metali blagoslovljene reči vanj. O kako strašna je bila ta noč polna tarnanja, strahu in smertne nevarnosti! Kdo je kos jo popisati?

O jutrajni zarji je vihar nekoliko potihnil. Zamogli so zopet eno in drugo jadro razrešiti in barka se je po pravi poti, če tudi težko, dalje pomikala, akoravno nas je še več dni silno morsko valovje kakor prazno lupino premetavalo.

V malo dneh smo zagledali otok Madagaskar, pustili smo ga pa na desni strani in peljali se po velikem vodotoku, da smo dobili majhni, pa globoko stoječi otok Mozambik. Ta vodotok je zaradi svojih velikih pešnatih in družih robov zelo nevaren; mi pa smo srečno preveslali, in za to gre hvala pazljivosti naših mornarjev. Tu imajo poseben način otok Mozambik najti. Kadar 15. stopinjo dosežejo, peljejo se še tako dolgo dalje, da na mizo postavljen kruh zapazijo. Izraz ta se tako umeva: V tistem okraji sta dva hriba zelo visoka, pa drug od drugega zadosti daleč odstranjen. Eden zmed nju ima v daljavi podobo kruha, drugi pa podobo mize. Ako se tedaj zgodi, da se očesu vidi, da kruh na mizi leži, je vsak lahko zagotovljen, da se blizu otoka znajde, kar smo mi tudi skusili.

Ko smo otok videli, je poveljnik ukazal dva topa izstreliti v znamenje, da smo prišli, pa tudi, da nam v

tem kraji zvedenega mornarja pošljejo, ki nas bo gotovo varno pripeljal v zavetnik. Terdojava je tudi z dvema streloma odgovorila in nataknila, kakor naša barka, portugalsko zastavo. Prišedši mornar je prišel na našo barko in nas peljal k dvema neobljudenima otokoma, kjer smo čez noč ostali in brez skerbí mačke v morje spustili. Ni bilo namreč tisti večer varno v zavetnik se peljati zaradi ozkega vodotoka in pa zavoljo skritega robu, katerega „podgano“ imenujejo, in ki vhod še po dnevu nevaren stori. Trikrat sem se tukaj vozil, pa vselej sem videl, da so barke silo terpele, ali celo pod zlo šle.

(Dalje nasl.)

Božje mesto II.

Jeruzalem — nebesa.

Sv. Jeronim pripoveduje, da ob času apostelnov je veliko ljudi popotvalo v Jeruzalem, da bi vidili aposteljna sv. Jakopa mlajšega, ker je po svojem zunanem bil nekoliko podoben Sinu Božjemu... Ali se ne bo pa v nas zbudovalo vse večí hrepenenje priti v nebesa, da vidimo že enkrat vekomaj češenega, „naj Lepšega“ med človeškimi otroci, edinorojenega Očetovega, večnega Boga, ki je za nas iz nebes prišel, ki je za nas delal, učil, molil, terpel, umerl, umiral! O nebeški Jeruzalem, kdo bi ne želel tebe viditi, tebe posesti, v tebi prebivati?

Pogledali smo bili v poprešnjih premislih v starodavni Jeruzalem. Povzdignili smo se na drugo stopinjo, v novi Jeruzalem, v Cerkev Božjo na zemlji. Stopimo še na tretjo stopinjo in poglejmo, kolikor se dá, v prihodnje sveto mesto, v nebeški Jeruzalem, čigar prebivavci imamo tudi mi v kratkem biti.

V vsih treh Jeruzalemih je namen in cilj: sladki mir. Starodavni Jeruzalem je bil „mesto miru“, treba pa ga je bilo pridobiti; veliko veliko se je vojskovalo v teku časov za Jeruzalem. V duhovnem Jeruzalemu, v sv. Cerkvi, je že več miru, dobila je mir od Kristusa, in milijonom ljudi mir deli vsak dan. Vendar pa se je treba še vedno vojskovati za pravi mir; o koliko je prečastitljivih vojskovalcev, junakov in junakinj, ki se bojuje za pravi mir! Vse življenje sv. Cerkve je vojska za mir njenih otrok, in življenje vsacega posameznega človeka je vojska za večni mir. Tamkaj še le je večno mesto miru. Po zemeljskih bojih je tam mir, po trdnem delu sladki pokoj.

Balboa je svoje dni v Darijski soteski v Ameriki ustanovil naselbo, ki jo je imenoval „Sveta Marija“ (Santa Maria). Priljudno in prijazno se je obnašal do ljudi in je njih serca tako pridobil, da so mu nosili vse zlato, kar koli so ga imeli, ker sami so prav malo marali za to rudnino. Eden Kacikov mu reče neki dan: „Kaj vendar imate od té nevredne reči? Ako vas tolikanj po tem mika, pojdite proti uni deželi tam, ki se stéza ob veliki vodi, in je šest solnc daleč od tod. Menil je Perú in veliko morje, šest solnc daleč, je imelo biti „Južno morje“. Balboa je bil razveseljen nad tem naznanilom, si vzame sto in devetdeset pogumnih mož in se napravi na pot, ki je imela držati napošev čez medmorje. Kaj vse so imeli pregaziti? Močirja in potoke, goste germovja in sterne kamnitnike prebresti in prestopiti; kače in druge nevarne živali so jim žugale; lakoto in žejo je bilo terpeti; — iz šest solnc jih je bilo pet in dvajset, pa še zméraj se ni prikazalo veliko morje. Toda česa ne premaga strast? Pričakovanje zlata je popotnike ojačilo zoper vse pritežnosti. Tisuče divjakov je šlo za tujci, so jim kazali pot, nosili robo.

Poslednjič pridejo do nekega hriba in divjaki so

rekli, kdor bi prišel na to goro, bi vidil pred seboj veliko vodo se razširjati. Balboa skobacá prvi na goro in glej, veliko morje se mu razširja pred očmi. Balboa se verže na kolena in presunjen hvaležnosti roke v nebo povzdigne. To so njegovi tovarši spodej vidili in urno so se tudi sami na hrib zagnali. (P. Ehmig, Gleichn.)

Od tam je šel dalje proti jugu in povsod so mu prebivavci nosili biserov in zlata v obilnosti. Povrnil se je nazaj v „Santa-Maria“ in naznanil je vse to kralju.

Zdaj pa naredi primero, previdni čitatelj! Ta mož s svojimi tovarši si je toliko prizadajal, toliko prestal in preterpel, ker gnalo ga je kopernenje po zlatu in draždicah, ki jih vendar nihče ne more ne jesti, ne stanovitno jih posesti, ne v drugo življenje seboj nesti; koliko več, ako smo pri zdravi pameti, mora naše hrepenenje in prizadevanje kipeti po večnih dobrotah, po stanovitnem miru!

Tam gori je prava sreča, resnični mir, tam jenjajo vsi zunanji in notranji viharji, kateri v sedanjem Jeruzalemu, na tem svetu, navadno še tako grozovito bučijo in divjajo. Nič več se mir ne moti in ne skali, veselje nikoli ne mine in ne pojenja. In kakošno veselje! Jagnje Božje na tronu, obdajano od neštevilnih trum angeljev in svetnikov! Vse je čisto, lepo, nič nesvetega ni bilo pušenega v nebesa. Vse je sveto. Nebesa so sveto mesto v popolnem pomenu; nekdanji Jeruzalem je bil v predpodobi svet. Jeruzalem je bilo mesto ter posestvo Jehova, velikega Kralja; v nebesih pa je pravo stanovanje Kralja kraljev. Tam gori je kraljevi dvor. Večnega Kralja izvoljeni vidijo, gledajo, obličeje v obličeje, in „njegovemu kraljestvu ne bo konca“. (Luk. 1, 33.)

Kdo bo oštel vse nezmérne množice, ktere so že srečno dospale v nebeški Jeruzalem? Drugi so na potu proti temu nebeškemu mestu in vedno prihajajo iz Evrope, Azije, Afrike, Amerike in z daljnih otokov. Svoje dni so iz vsih krajev in daljav ljudje popotovali v zemeljski Jeruzalem k svetišču Gospodovemu, zdaj mnogi potujejo v Rim, v Loreto in druge svete kraje. Vsaka dežela ima svoje božje pota. Pri nas se vedno potuje na Sveto goro, na sv. Lušarje, na Šmarno goro, na Brezje itd.; med tem pa iz vsih krajev ljudje romajo na božjo pot, s ktere jih nikoli več nazaj ni, to je, v nebeški — večni Jeruzalem. Vsak dan jih na tisuče vanj gre. Vse hiti, vse si prizadeva kviško. Koliko jih pride iz očiševališa, vic, potem ko so bili očišeni! Koliko nedolžnih otročičev gre, kakor je pregovor, gorkih v nebesa; dan njihove smerti je vstop v večno mesto, v častitljivi Jeruzalem. To so prelepe cvetke, katerih so veseli angeli in vse nebesa, ko prihajajo; zato naj matere nikar ne jokajo, nikar nezmérno ne žalujejo, kadar njihovega milčeka Jezus k sebi pokliče.

Sv. Avguštin ves začuden kliče: „O čudna hiša, o prelepi, od nebeške luči žareči dvor, kako razveseljen sem té lepote! O naj le grešniki posedajo zemljo in se slepijo s prahom, katerega mešajo. Jaz pa bom v samotí objokoval revšino (grehe) svojega popotovanja in serce povzdigoval kviško k nebeškemu Jeruzalemu, ki je moja domovina in kamor se vse moje želje vzdigujejo.“

Mati sv. Bernarda je bila posebno pobožna žena in je svoje otroke tako odgojevala, da so imeli posebno veselje do čednosti in kopernenje po nebesih. Imela je šest sinov in eno hčer. Odrašeni peteri sinovi so skupaj se poprijeli samostanskega življenja, le naj mlajši, še mali deček, je ostal pri očetu doma. Ko so odhajali iz očetovskega gradu Fontaines-a (Fontën-a), so vidili svojega naj mlajšega brata, ki se je na dvoriši z drugimi otroci igral. Gvidón, naj starši brat, ga objame in mu reče: Bratec mali Nivard, vidiš ta-le grad in té posestva? Vse to boš imel ti, čisto sam ti! Kaj! odgovori otrok s povdarkom, ki je daleč segel nad njegovo sta-

rost, kaj! vi za-se vzamete nebesa, in meni prepustite zemljo? To se nikakor ne pravi prav deliti. Od tega trenutka malega Nivarda ne oče, ne sorodovina in nobena človeška moč ni mogla odverniti; dotekel je sv. Bernarda in posvetil se je s svojimi brati samostanskemu življenju. (P. Fr. Ehmig, Gleichn. itd.)

Tako kopernenje se vnema v dušah, ki premišljujejo veselje večnega Jeruzalema. Se vé, da le redki so tako posebni darovi; vendar se tudi še dandanes zgodi, da iz ene same družine se duhovskemu življenju sploh ali tudi samostanskemu življenju posebej posvetita po dva, po trije, včas po več, — večkrat tako, da so kaki bratje redovniki ali sicer duhovni, sester ktere pa redovnice. Darove in poklice sv. Duh deli, posebno dobrim družinam, ali sploh dušam, ktere prosijo. Mnogi pa tudi v svetnih stanovih tako lepo živé, da se vredne storé nebeskega Jeruzalema. In kdo bi po njem ne koprnel, ako premišljuje, kako kratko je sedanje življenje, kako minljiva posvetna sreča, kako hitro bode prišel čas, da bomo terkali na vrata in želeli v mesto, o kterem prerok govori: „S hvalnim petjem bodo prišli na Sijon, večno veselje bo na njih glavah.“ (Jz. 51, 11.) Ta Sijon je stvarjen in ozališan tudi za nas, tje gori nas pričakujejo, in če nas ne bo, smo le sami krivi, ker smo bili v časno zamakljeni, večnega pa iskali nismo.

Bodimo zvesti, goreči in bogoljubni sinovi in hčere sv. Cerkve, ki je naš Jeruzalem tukaj; potem bomo kdaj srečno prestopili iz sedanjega v večni Jeruzalem in hvalili vekomaj dobrotljivega Boga, ki vsih iše, vse želi tje gori pripeljati. (Primeri: P. C. Platzweg S. J.: Die heil. Messe, 9—20.)

Boš plačal, če boš klet!

Ko bi bil bogat, rad bi vsakemu preklinjavcu kaj plačal, samo da bi ne klet. Prav za prav pa bi mógel le preklinjavec vselej plačati, kadar zakolne. Bode pa tudi res plačal. Poslušajmo, kako je eden taci plačeval.

Bil je pogumen general, ki proti sovražniku nikoli ni pleč ali herbta obrnil. Obrnil jih pa tudi ni proti kletvinji, ker za vsaki nič je zaklel! Že se je bil ostaral, ni bil več za rabo zoper sovražnika, pa tudi duh mu ni bil več tako bister. Samemu se je jelo to studiti, ker v dnu svoje duše je bil še véren mož in želel je živeti malo bolj z Bogom, ko bi ga le kletvinja ne bila delala tako robavsastega.

V teh okolišinah pa je mógel začeti plačevati davek za svojo kletvinjo. Kakošen davek?... Putika ali brom ga je začel lomiti. Treba mu je bilo rednega zdravila in sklenil je iskati ga v bolnišnici pri usmiljenih Sestrah, kajti slišal je, s koliko angelsko poterpežljivostjo in ljubeznijo bolnikom strežejo.

Bil je sprejet, robavsas in klet pa je po svoji navadi. Usmiljena Sestra je ostermela toliko bolj, ker njene ušesa niso bile navajene take nesnage slišati; bila je namreč poprej vedno v samostanu, in tam se je od Boga govorilo le z naj večim spoštovanjem.

Ker je bila pa Sestra oseba posebne previdnosti, se ni dala iz uma spraviti, in očitala je generalu to nesposobnost; toda z besedami pohlevne ljubezni, kar je tako lastno tem dušam.

— Kaj čete, dobra Sestra? odgovori general malo osramoten, ne morem drugač; to je navada moja že od trideset lét in ne morem se je rešiti.

— O kaj da ne? Kdor pravi ne morem, kadar je treba kristjana se pokazati, taki kaže, da ni pravi kristjan. Gospod general, ako ste pri volji, toda pri

resni volji, opustiti svojo bogoskrunsko pregreho, sem vam porok, da se vam bo posrečilo. Tako Sestra.

— Res da, gotovo imam voljo, je bil odgovor.

— Mi li obljubite poprijeti se tega, kar vam bom rekla, da se ta namen doseže?

— General: Obljubim vam.

— Sestra: Je to beseda generalova?

— General: Gotovo; beseda poštenega vojaka!

— Sestra: No dobro; to vam je edini pomoček: Vsaki pot, kadar vam uide bogoskrunska kletvinja, mi boste dali pet frankov (tolar) za moje uboge.

— Pet frankov za vsako preklinjavstvo! akliče general; vi me hočete na nič spraviti!

— Gospod general, zastavili ste mi besedo, odgovori Sestra smehljaje, bodite mož beseda! Sicer pa je reč na vas zastavljena: ne preklinjajte in ne boste nič plačali.

— Ne preklinjaj, ne preklinjaj! to je lahko reči. Te redovnice se ne dajo z ničimur ostrašiti. Iznašli ste lep pomoček! Vidili boste, da — hvala vaši iznajdbi — pridem do tega, da bom umerl v bolnišnici.

General se je še dalje izgovarjal, toda obljubil je bil na vojaško čast, in ni mu ostalo družega, kakor obljubo spolnovati.

Putika ga živo napade — in izbruhnil je, kakor po navadi, veliko bogokletstvo.

— Gospod general, vi ste mi dolžni pet frankov, mu Sestra mirno reče. Kje imate denarje?

General v zadregi ji dá ključ od škrinjice. Sestra sprejme petere franke, on pa se je za ušesi grébel in je sam med seboj godernjal:

— Prepékana reč! bil sem pozabil pogodbo.

— Sestra: Treba, da drugikrat bolj pazite.

Čez pol ure ga v drugič bolečina sune, in zopet zakolne; toda ta pot ni vsega izrekel, obstal je sredi poti, ker spomnil se je peterih frankov.

Vendar — večina kletvinje bila je že izbersnjena: plačati je mógel tudi to pot 5 frankov.

Pri tretjem napadu bolečine se je general vedil že zderžati, ker zdelo se mu je, da za ta večer je že dosti zgubiti deset frankov, — premagal se je toliko, da je izrekel le prvi zlog nesrečne kletvinje. Pri četrtem napadu ni rekel čisto nič; sklenil je samo roke med zdihovanjem.

Drugi dan in pozneje se mu je kterikrat pripetilo, da je pogodbo pozabil; ker pa je vselej drago plačal svojo pozabljivost, so bogoskrunstva prihajale vedno bolj redke, in čez nektore dni nič več ni preklinjal. Dobra Sestra je bila kaci 40—50 frankov pridobila za reveže, general pa je bil rešen svoje solz vredne prehode navade.

Čez nekaj časa se je spovedal kakor dober kristjan, in od tistega časa vse svoje žive dni ni več preklinjal, ali če mu je kaka beseda ušla, je bilo le kaj malega.

Ta dogodba kaže, da vsak se zamore odvaditi kletvinje in preklinjevanja, če le hoče; treba je, da se saj toliko boji Boga razžaliti in svojo dušo pogubiti, kolikor se boji zgubiti svoj denar ali drugo vrednost.

Včas je dosti, da je pričujoč kak imeniten človek, in se ne kolne; in vendar se prederzne preklinjati v pričujočnosti samega Boga!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Dve novi maši.) Mašnika posvetili so mil. knezoškof 19. t. m. v svoji kapeli na Goričanih čč. gg. tretjeletnika Mihaela Arko-ta in Mateja Klun-a, ker sta bila pri zadnjem posvečevanju še pre-

mlada. Znamenito je, da oba gospoda posvečena sta bila ravno na svoj rojstni dan. G. Klun je svojo prvo sv. daritev Bogu opravil berž naslednji dan, 20. septembra, v škofijski cerkvi brez slovesnost. G. Arko pa je zadnjo nedeljo ob 9 (26. t. m.) novo mašo obhajal prav slovesno v mestni farni cerkvi sv. Jakoba. Zares izverstno petje na koru je spremljevalo častitljivo djanje, in tudi cerkev sama se je lesketala v svoji praznični opravi. Govornik č. g. Fr. Groznik, novomašniku že od otročjih lét dober prijatelj, je v čeversti pridigi primicijantu na serce pokladal, kako da naj bo kot vojščak Kristusov zvest do konca, da prejme enkrat krono življenja. Velika cerkev bila je do zadnjega kotička polna vernega ljudstva.

I. V slovenskih Goricah, 9 sept. (*Dve prelepi cerkveni slovesnosti.* [Dalje.]) V gladki slovenščini in milo zvonečega glasú, s katerim si vsako serce pridobó, govorili so velečastiti viši pastir v prvem delu pridige o pomenu in namenu posvečevanja hiše Božje, da bi jo verno ljudstvo v prihodnje tem bolje spoštovalo in se je veselilo. V drugem delu pa so slavili zasluge njega, kateri je po besedah Davidovih: „dilexi decorem Domus Tue“, dal povod k posvečenju, t. j., g. zlatomašnika. Stavili so ga v izgled duhovskega življenja, dobrotljivosti in čistega djanskega domoljubja; h koncu priporočili pa so sebe, vse duhovnike in farane jublantu v molitev. Globoko je prekrasni govor vsem nazočim v serce segel. Njemu sledila je slovesna zlata maša, prva v novoposvečeni cerkvi, in na novoposvečenem altariju. G. jublantan rabil je pri njej tudi novi sreberni, prelepo izdelani in pozlačeni kelih, katerega mu je v znamenje prijateljstva in hvalečnosti poklonil domači gosp. župnik. V povzdigo svečanosti in pobožnosti je mnogo pripomoglo ceciljansko društvo čast. g. župnika Fučka iz Polenšaka, blizo trideset osó. Težko latinsko mašo popevali so tako gladko in vbrano, da nas je vse povzdignilo. Vsa hvala gosp. vodju in njegovi družbi! *)

Na koncu Božje službe zadonela je iz tisoč in tisoč ust in serc zahvalna pesem: „Te Deum!“ Potem se je podal zlatomašnik na prižnico, je vpričo množine ljudstva serčno zahvalo izrekel milg. knezoškofu za veliko čast, ki so mu jo ta dan skazali, vsem duhovnim bratom, kateri so ga s svojim prihodom razveselili, in vsem onim, kateri so k obnovljenju cerkve karkoli pomagali. Z željo in prošnjo, da bi vsi nazoči ostali zvesti udje sv. Cerkve, in se enkrat v večni nebeški veselici spet vidili, podelil je venčani starček potem vernikom jubilejski blagoslov.

V slovesni procesiji vernili smo se, kakor smo bili došli, v duhovno hišo nazaj. Tukaj še bodi omenjeno, da se je cerkva zares, kakor nevesta v kinču cvetlic in neštevilnih vencev bliščala. Med svetiščem in ladijo visel je umetno izdelan napis:

SaCrIfICIo IVbILeo LaetVs eXVLto Deo Meo.

Na cerkveni obok pa so v veden spomin slikane besede:

V bLagI spoMIn perVe zLate DarItVe In V prIsErČno zahVaLo oboČena.

Slavolok pred duh. hiše vratmi je imel veliki zali napis (mil. knezoškofu in tudi zlatomašniku na čast):

HabItaCVLVM aC CorDa aperIVntVr tIbI obVla.

V obednici v prvem nadstropju pa smo brali — zlatomašnik knezoškofu:

prInCeps aLMe — DeVotI gratIas aCCIpe faVens ViVas!

*) Da se drugo poročilo preveč ne terga, pridete slov. pesmi na zadnje. Vr.

V čast g. jublantu:

VseLeI bLagosVestI SLaVe sIn,
VeČno Časten boDe tVoI spoMIn!

In:

Iosepho MVRšeC — IVbILantI — faVsta eX CorDe
sInCero!

Na steni o obednici visela je tudi v lepem okviru slika, katero je g. župniku in faranom g. zlatomašnik poklonil. Sostavljena je iz 27 fotografij odličnejših sinov sv. Bolfanske župnije, kateri so v slednjih desetletjih kako dostojanstvo dosegli. Med njimi je 19 duhovnikov, izmed katerih še jih živi 13, in 8 svetnih gospodov. Veliko število, ako se pomisli, da župnija šteje samo 1005 duš! — Tukaj je g. jublantan najpred sprejel serčne čestitke vseh gostov. Sledila je čedna veselica. Za gospodo je bilo kosilo v duhovski hiši, za kmetiške sorodnike v hiši g. Muršecove sestre. Mesto godbe je številna družba venčanih deklic med kosilom popevala pobožne in narodne pesmi. S kupico penečega se šampanjca v roki napili so mil. knezoškof naj popred sv. Očetu, in potem Nj. veličanstvu cesarju; gosp. jublantan knezoškofu, in g. korar Kosar v izverstem govoru g. jublantu, podajoč mu v enem umetno izdelano adresno duhovstva lavantinske škofije. Izmed družih napitnic še imenujem ono mil. knezoškofa neutrudljivemu gosp. domačemu župniku Fr. Slaniču, katerega so o tej priliki imenovali svojega duhovnega svetovalca. Gosp. zlatomašniku je došlo od mnogo strani dokaj pismenih čestitek. Omenim ono „Slov. Matice“ v Ljubljani, ktera je (krasno izdelana diploma) obudila občno navdušenje; nadalje umetno sostavljeno adresno slovenskih štajerskih poslancev, čestitke družbe sv. Mohora, celjske čitalnice, podpornega društva v Celju, terga Mozirja, gg. dr. Bleiweisa, dr. Štef. Kočvarja, Davorina Terstenjaka itd. Nekteri narodnjaki slavili so g. jublanta tudi z lepimi kronografiki, vzlasti smo občudovali one duhovitega „Neznanoviča“. — Radosti sijali so vsi obrazi. Mil. knezoškof so se odpeljali okoli štirih popoldne, — večina družih gospodov pa se je veselila skupaj do večera. Zvečer se je napravil lep umetalni ogenj, za kmetiške ljudi redka ali celó nova prikazen, topiči so pokali, in domovini našo radost označevali. Res da, slavili smo pri sv. Bolfanku 5. sept. veličasten praznik, ki bo ostal duhovnikom in keršanskemu ljudstvu dosti lét v blagem spominu! Mislim, da se bo vzlasti gosp. zlatomašnik na ta dan vse svoje žive dni s hvalečnostjo in zadovoljnostjo spominjal. Tako časti narod svoje vérne katoliške voditelje in dobrotnike! (Konec prih.)

Iz Kamna na Tominskem. (*Podoba N. lj. G. in cerkvene naprave.* *) Imeli smo na praznik rojstva Marije Device redko slovesnost. Bilo je blagoslovljenje podobe Naše ljube Gospé presv. Serca, za katero smo v tukajšni vikarijatni cerkvi presv. Trojice nov stransk, marmornast altar postavili. Na predvečer je naznanjalo naterkovanje zvonov in pokanje možnarjev, da se ima v Marijin praznik nekaj posebnega goditi. Ljudje so pa tudi komaj čakali dneva, ko bo podoba Naše ljube Gospé cerkev kinčala in v njej svoj sedež imela; in da hočejo Marijo vredno v svojo domačo cerkev sprejeti, pokazali so s tem, ker so ta dan v obilnem številu tudi k sv. obhajilu pristopili.

Pred veliko mašo ob desetih se je slovesno v procesiji nesla podoba Naše ljube Gospé iz farovža. Kako je bilo ginljivo viditi procesijo se počasi pomikati proti cerkvi! Najpred za križem so šli otročiči, za njimi možki in zdaj je bilo viditi lepo okinčano podobo Naše ljube

*) Serčna hvala! Vr.

Gospé, ktero je neslo šestero deklic, učenk, v belih oblačilih, z venci na glavi, zraven njih pa so bile vverstene druge učenke s cvetličnimi šopki v rokah. Sledili so na to duhovni, katerih se je bilo k tej slovesnosti petero zbralo, in pa naše domače pevkinje, ki so med procesijo pele pesem Naše ljube Gospé: „Tebi Marija“ itd. Ženski spol je šel za duhovnimi. V cerkvi je bila postavljena podoba na svoje mesto na altar, in verstilo se je blagoslovljenje podobe, križa, tabernakeljna in altarnih pertov. Preč. g. dekan, Jož. Kragelj iz Tomina, ki so blagoslovljenje opravljali, so nam potem prav lepo in po domače razložili v izverstem govoru pomen tega blagoslovljenja in posebno še pomen podobe Naše ljube Gospé. Priporočali so tudi faranom, da kakor so si skerbno prizadevali altar Naši ljubi Gospej v tej cerkvi postaviti, tako naj si prizadevajo, da bodo tudi v prihodnje zvesti častivci Naše ljube Gospé presv. Serca. Naj tukaj opomnim, da v bratovšino Naše ljube Gospé je v vikarijatu na Kamnem vpisanih že 452 udov; to število zadosti jasno kaže goreče čiščenje Naše ljube Gospé v tem kraju.

Nadalje so č. g. dekan svoje in naše želje izrazili, da bi cerkev z enim samim stranskim altarjem dolgo časa ne ostala, ker bi bila podobna na enem očesu slepemu človeku, temuč naj bi se še drugi stranski altar postavil zaradi simetrije, in ker je sv. Jožef vreden, da ga za Marijo najprej častimo, ko je poseben pomočnik na smertno uro in varh sv. katoliške cerkve, priporočajo naj bi se tedaj drugi stranski altar sv. Jožefu na čast postavil. Marsiktera so za se je pri poslušalcih uternila med govorom našega preč. g. dekana, in smém terdit, da njegove lepe besede ne zginejo kmalo iz spomina.

Na novem altarju so potem preč. g. dekan vpervič darovali daritev sv. maše za vse dobrotnike, ki so kaj darovali, da se je altar izdelal.

Bodi še povedano, da novi altar nam je izdelal iz belega in rudečega marmorja mojster Matija Elija iz Gemone na Laškem. On nam je izdelal pred šestimi leti iz enakega kamna tudi velik altar. Delo je prav čedno in tudi prav po ceni in je prizadajalo malo več stroškov, kakor pri lesenih altarjih, ki se tako hitro pokvarijo, zlasti v vlažnih cerkvah in jih je tako težko čedne ohraniti. Podoba Naše ljube Gospé pa nam je izvrstno naslikal naš znani podobar g. Juri Tavčar v Idriji.

Mislim, da bo tukaj tudi na pravem mestu, če opomnim, da pred osem leti ni bilo na Kamnem ne cerkve in ne farovža. In v tem kratkem času, v osmih letih, se je sozidala na Kamnem, ki šteje 80 ognjišč in nekaj čez 500 duš, dvanajst sežnjevalčev in šest sežnjevalčev široka cerkev presv. Trojici na čast, z zvonikom vred, kakor tudi nov in čeden farovž za dušnega pastirja, in vse to skoraj brez tuje pomoči. V današnjih tako hudih časih res velika darežljivost.

A — s.

Razgled po svetu.

Iz Neapola. (Čudežno vsakoletno stopljenje kervi sv. Januvarija.) Vsi laški časniki, dobri in slabi, pravi „Unità“ 25. kim., naznanujejo te dni o čudežu s kervjo sv. Januvarija, ki se je zgodil 19. sept. 1880, kakor se godi že stoletja. Iznajdenja véde, prekucijsko gospostvo, opazljivost vradnije ni mogla zabraniti in ne utajiti tega čudeža, ki se je ponavljal pod Cairolom, Niceteram, Garibaldom itd. Stopljenje ali stajanje kervi sv. Januvarija je dogodba nad vsako natorno postavo; možje na verhuincu učenosti, tudi nekatoličani, so bili primorani to spoznati, ter bi le svojo lastno nespamet razodel,

kdor bi hotel to tajiti ali bi se celó prevzetno posmehoval temu, kar je očitno pred vsim svetom. Ta očitna dogodba se ponavlja večkrat vsako leto pred očmi enega naj večih mest, pred pričami iz vsakterih zemelj, in večkrat so ji pričujoči ljudje s predsojami. malo pri volji čeznatorne reči verjeti; konečno pa dopustijo to dogodbo, ki je tako očitna in dopričana, da je nihče ne more utajiti, pa tudi nihče je ne razložiti ali natorno pojasniti.

Nadškof napolitanski kardinal Riario Sforza je leta 1861 o kervi tega svetnika dal prelép pastirski list in rekel je med drugim: „Sv. Avguštin, ko je povdarjal dereče naglo razširjanje keršanstva, je vedno pristavljaj, da za tako razširjanje se je zahvaliti čudežem, ki so ga spremljali, in ako bi se hotli čudeži tajiti, bi tako ne- navadno razširjanje samo na sebi bilo naj večji čudež.“ Dalje pravi z enako terdnostjo, da v topljenji kervi sv. Januvarija ni nobene goljufije, ali pa da je naj večji čudež to, da goljufija, ki bi se počenjala cele stoletja, bi ne bila še razodeta; in še več, da osebe častitljive po značaju, časti, duhovskih čednostih skoz toliko rodov bi se bile malopridno vdeležile goljufije.

Sv. Januvarij je bil z nekterimi tovarši vred l. 305 od nevernikov zaradi sv. vere ob glavo djan. Prihranili so pa verniki, kakor velikrat od družih mučencev, tako tudi od sv. Januvarija svetinje, izmed katerih se zlasti z njegovo glavo in kervjo prečudne reči godé. Glava in kri se namreč trikrat v letu dene na oltar; na evangeljski strani je glava in na listovi strani kri svetnikova v dveh steklenih posodah. Kadar steklenici s kervjo glavi nasproti postavijo, vsa sterjena kri, ki se po nekoliko tudi ob stranéh steklenk derži, začne topiti se in kipeti. Ako pa steklenici odmaknejo od blizo glave, se zdajci kri zopet sterdi. Ta čudež se ponavlja vsako leto že od več kot 1000 lét. V življenji sv. Peregrina, sina škotskega kralja, n pr. je rečeno, da ta svetnik je bil pričujoč pri čudežu v Neapolu, in pristavljeno je: „Ondi dve mali stekleni posodici imate v sebi mučencevo kri, terdo kakor kamen; ko se pa glavi tega svetnika približate, se precej kri v njih stopi z nekakim kipečim penjenjem.“

Enej Silvio, pozneje papež Pij II, piše, da Andrej Panomirtan se je silno vesel k svojcem vernil potem, ko je v Neapolu vidil zdaj terdo, zdaj stopljeno kri sv. Januvarija.

L. 1845 so učeni Italijani v Neapolu imeli učenostni shod in dali so na svitlo dva velikanska zvezka z naslovom: „Napoli e i luoghi celebri delle sue vicinanze“. Ti učenjaki niso prezerli čudeža sv. Januvarija. Kakor učeni možje bi bili čudež tajili ali po natorni poti razlagali, ako bi to bilo mogoče; ali ko bi bila kaka zvi- jača, bi jo bili razkrili. Pa o tem ne besedice ni; temuč v prvem zvezku stran 263 je naznanjeno: „čudežno topljenje kervi sv. Januvarija, ki se zgodi po trikrat na leto“ itd.

Bili so nekteri, ki so iskali čudež razlagati po natorni poti, toda dosegli niso nič drugega razen to, da so sami sebe storili smešne in so posredoma le pripomogli k dokazu, da čudež je resničen, pravi „Unità“. Naj omenimo le eno samo teh brezverskih modrovanj. Protestanški koledar „Amico di Casa“ hoče vediti, da tvarina v steklenkah je zmés iz nekacega sala, maščine in karmina, ter da se stopi, ko vstane vročina od nagnjenega ljudstva. Ni pa revež pomislil, kako terčena je ta izmišljarija, zakaj predno bi toliko gorkote prišlo v zaperti posodici, bi se mogle poprej stajati že sveče po vsih oltarjih. Tudi ima čudež učenostno brambo na Laškem in po širokem svetu med drugim v delu: „Le Miracle de St. Janvier a Naples“, ki je l. 1857 na svitlo prišlo v Parizu. Tisti tedaj, ki pri vsem tem še čudež

tajé, se razodevajo za take, ki jim bolj manjka zdrave pameti, kakor pa vere. Kako je to mogoče? Ko namreč terdijo, da ne verujejo, verujejo še več kot mi, zakaj mi verujemo neutajljivo djanje, ki se ponavlja vsako leto že čez deset stoletij in ga je vidilo na milijone ljudi: oni pa verjamejo naj bolj brezglavne in smešne ugovore, in ker se ne udajo očitnemu prepričanju ali „evidenci“, zapadejo v golo blaznost.

Čez vse drugo pa resnico poterjujejo premnogi čudeži, ki se ondi neprenehoma godé na priporočevanje k sv. Januvariju. „Prečuden je Bog v svojih svetnikih.“

Francosko. Delo framasonov na Francoskem je vedno bolj očitno. Gambettovi časniki so pred nekterimi meseci z volčjimi zobmi tergali in ostudno zdelovali naj poštenjši može iz vojašine, iz vradništev, iz duhovstva, iz redovnikov, da bi judovstvo na verh pripravili. K tolikim ostudnostim Angerski škof Freppel ni mogel več molčati in pisal je do ministra Dafaure-a pismo, ki prav živo kaže, kakošne črne duše so ti ljudje. Škof pravi, da je pazljivo bral zgodovino svoje dežele od 80 lét, pa ni našel kaj takega, kakor je zdaj. Ljudje naj poštenjši, ki so na Francoskem, naj viši načelniki pravice, vradniki, ki so vredni vsega čislanja in spoštovanja po svojih službah in po neomadežanosti svojega življenja, so tisti, ki jih najeti obrekovavci kakor zaničljive na oder stavijo, natolcujejo, psujejo, pred svetom sumničijo. Toda prizadevanje poštenjakov je bilo zastoj. Otroci temote so bistriši v svojem rodu, kakor pa otroci luči in svet je bil in je taki, da raji potegne z luciferjem, kakor pa z Bogom.

Med tem je bil tudi predsednik Mak-Mahon prisiljen odpovedati se predsedstvu. Prisiljen je bil zato, ker zahtevali ste zbornici od njega enacih nesramnosti, h kakoršnim so časnikarji hujskali: odstavljenje poštenih pervakov z vojaških časti. Namesto njega je bil zvoljen za predsednika Grevy, kateri je bil bolj voljan vojaštvo izročiti „jakobinarjem“. Grevy, bivši v zbornici poslanec, je star 66 lét. L. 1849 je bil kakor poslanec zoper to, da naj francoska vojna gre v Rim papeža zopet postaviti v njegove pravice. Kaj in kako se ima goditi Cerkvi, šoli, cerkvenim redovom pod tako vlado, to se kaže in se bo kazalo še huje, dokler Bog vmes ne seže.

Kako se pa hitro kolo obrača in že zdaj so okolišine tako nanesle, da Grevy je pri novi menjavi ministerstva v kazen za svoje liberalstvo zapadel popolnoma pod oblast rudečkarja Gambetta, kateri se s sedanjim menjanjem francoskega ministerstva, kakor pišejo, hoče še veliko delj na levo pomakniti, in to ne le v notranji, ampak tudi v zunanji politiki. Nasledek vsega na koncu utegne biti ta, da bode Francija že prav kmalo grenko čutila svojo zmoto, da se je judovstvu izročila.

Amerikansko. Bogotajic Col. Robert Ingersoll sklicuje očitne shode, na katerih prodaja svojo kužljivo robo. Ni davno tega, kar je bil prišel tudi k županu nekega mesta v Kanadi in ga je prosil privoljenja za shode v tistem mestu. Pošteni župan pa mu je odgovoril: „Nemara za zedinjene države ni Boga; za Kanado pa je Bog, in zato vam ne dovolim, da bi Ga psovali.“ — To je mož, zlata vreden, ki varuje ljudi „švindlerjev“ in lažljivih prerokov!

Cvet in sad sveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Priserčna zahvala Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, ker je mojemu sinčku sprosila zdravje, ker huda bolezen ga je skoz 11 mesecev terpinčila. Tudi

zanaprej ga ji priporočim v milo Njeno prošnjo, da bi bil zdrav.

V Ž. 26. kimovca 1880.

L. M.

Št. 2. Mati in sin se priserčno zahvalujeta Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, ker mu je Marija sprosila, da je šolo dobro doveršil in si stan izvolil, v katerem je prav zadovoljen.

Z Gorenjskega, 26. kim. 1880.

Št. 3. Vsi, ki ste z dušnimi ali s telesnimi boleznimi obteženi, zatecite se le k N. lj. Gospej, ker Ona je v resnici „zdravje bolnikov“. Jaz sem očitno prepričana, da le na prošnjo N. lj. G. presv. Serca so se mi noge toliko ozdravile, da zamorem iti v cerkev, kar mi pred ni bilo mogoče.

Iz Loke, 28. kim. 1880.

M. G.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Neka bolna za zdravje. — Neka oseba za dušne in telesne potrebe. — Žena, pijanosti vdana, posebno priporočena za poboljšanje, da bi se pohujšanje odvernilo. Usliš. se nazn. — Mati priporoča že več lét bolno deklico, ako je Božja volja, da bi ozdravila; ako pa ne, naj bi ji Ona, ki je zdravje bolnikov, saj toliko sprosila, da bi preveč ne terpela. — Nekdo, da bi bil zvest svojemu poklicu. — Hči se živo priporoča v bratovsko molitev za priprošnjo Marijnega presv. Serca in sv. Jožefa v zadevi, kjer zamore sam Bog pomagati. Usliš. se nazn. — Neka oseba v hudih dušnih potrebah.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec vinotok 1880.

I. Glavni namen: Izročenje vesoljnega sveta v naj svetejše Jezusovo in Marijino Serce za splošno spreobrnjenje.

II. Posebni nameni:

4. vinotoka. Sv. Frančišk Seraf., ustanovnik manjših bratov v treh redovih, se je iz spoštovanja do mašništva dal samo za dijakona posvetiti. Za prečudno svojo ljubezen do ubožnosti in ponižnosti je za keršanstvo od Kristusa dobil porcijunkulski odpustek, za-se pa petere Kristusove rane na svojem životu. † l. 1226, počiva v Assisu. Priporoč.: Zaplana sv. Ulrika (568 d.). Dar ponižnosti. Redovi sv. Frančiška.

5. Sv. Placid, učenec sv. Benedikta, opat na Kasijski gori, je bil l. 546 s 36 redovnimi brati vred ubit od morskih tolovajev. Priporoč.: Podlipa sv. Brikcija (511 d.). Mornarji in popotniki po morji. Spreobrnjenje tolovajev in tatov.

6. Sv. Brunon, vodnik slavne Remenske šole (Rheims) na Francoskem, iz ktere so izhajali naj slavniši možje, pozneje ustanovnik ostrega kartuzijanskega reda, † l. 1101. Priporoč.: Bevke povzdig. sv. Križa (327 d.). Šolski vodniki in vodnice z vsim učiteljskim osebvtvom za pravo keršanstvo. Duše v vicah.

7. Sv. Avgust, na rokah in nogah tako bromast revež, da si je le s komolci in koleni naprej pomagal; bil je ozdravljen potem, ko je prejeto milošnjo daroval za zidanje kapele sv. Martina v Berijskem mestu; † l. 560. Priporoč.: Dekanijska duhovnija Idrija (4000 d.). Hromi, kruljevi in sploh slabotni in bolni ljudje. Umirajoči.

8. Sv. Brigita, vdova, iz kraljeve rodovine, po moževi smerti spokornica 3. reda. V Vadstenu je vstanovila samostan za 60 devic, v Rimu pa hišo za študente

in romarje. Bog jo je poveljal z imenitnimi razodenji. † 1373. Priporoč.: Žiri sv. Martina (3768 d.). Vdovski stan za svetost življenja. Katoliška mladina.

9. Sv. Abraham, očak, iz česar rodú izhaja Zveličar sveta, sloveč z živo vero in miroljubjem. Priporoč.: Spodnja Idrija M. D. v nebo vzete (2540 d.). Sprava spertih in mir med katoličani. Spreobrnjenje slabovercev.

10. Ena in dvajseta nedelja po Bink. Evang.: 10.000 talentov (Mat. 18). Sv. Gereon s 318 tovarši mučenci v Koloniji pod cesarjem Maksimijanom. Pripor.: Vojsko sv. Jožefa (970 d.). Sprava sovražnikov in opušnje vsake jeze in maševanja. Cerkev na Nemškem.

Male duhovne vaje.

Vinotok ali oktober je angelom posvečen in se imenuje mesec angelov.

Zdihljej. O angelj Božji, ki je tebe meni Bog za varha dal, razsvetluj, vari, vodi in vladaj me. (Vsaki pot 100 dni, enkrat v mescu popoln. odp. pod navadnimi pogoji, ako se vsak dan molí.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Deželni predsednik gospod Vinkler obiskuje razne kraje in neprenehoma razodeva veliko gorečnost za korist naše dežele. Povsod je pa tudi sprejeman s tako zaupljivostjo, z veseljem in slovesnostmi, kakor se spodobi tako zares blagemu gospodu.

V orgljarski šoli „Cecil. društva“ se začne šolsko leto torek, 5. oktobra, zjutraj ob osmih. Učenci, ki želé to šolo obiskovati, naj se prej oglašé pri preč. g. dr. A. Jarcu, predsedniku Cecil. društva in pri glasbenem vodji g. A. Foerster-ji.

Šolsko. V Ljubljani, v Celovcu in drugod mladina tiši v gimnazije, realke zgublajo svoj slovez. V Ljubljani sta na spodnji gimnaziji po dva oddelka, v 2. razredu celó trije. V 1. razredu jih je v slov. oddelku 75, v nemškem 52. — Alojzijeveše ima 59 dijakov. — V kn.-škofijsko semenišče, kakor se sliši, jih ima stopiti na novo 13—15.

Vrednik vladnega časnika „Laib. Zeitung“ je postal gosp. pl. Radič, in že se kaže drugačen duh v časniku, kakor poprej.

V Gorici je 27. vinot. za državnega poslanca na mesto g. Vinklerjevo izvoljen dr. Tonkli s 182 glasovi proti 87, ki jih je dobil dr. Abram.

Poterdilo. Hvaležno v drugič prejel za Kamniške pogorelce po „Zg. Danici“ nabrane zbirke, blizo 180 gl. a. v. v papirji, srebru in drobižu. Bog sto in stoterno poplačuj blagoserenim dobrotnikom!

V Preserji, 24. kimovca 1880.

Ign. Podobnik, župnik.

Drage šolske bukve. Pred več leti so se dobile vse bukve za prvo latinsko šolo nekako za ta denar, kolikor zdaj le sam „Atlas“ stane. Mora se priznati resnica, da vsa vravnava s šolskimi bukvami je storjena brez pravega ozira na starše in učence, ki so večidel ubožni. Vzemimo si pred oči samo zemljepis. Nekdaj so bili potrebni zemljevidi pridjani k bukvam in zdi se mi, da smo se precej v prvi šoli naučili veliko več

geografije, kakor pa zdaj. Tako je tudi pri gramatiki berilo bilo pridjano k slovnici, zdaj mora biti vsako posebej in pa prav drago. Tako bi se tudi pri drugih bukvah dalo boljši kup vravnati.

Ugovarjati se utegne, da nekatere bukve potlej služijo za več lét. Bodi si, toda vsak vé, da zlagoma je ložej bukve kupovati, kakor pa vse naenkrat. Sploh to nikakor ne more obstati, da bi bili starši tako hudo pritiskani oziroma na kupovanje šolskih bukev. Naj se ne pozabi na velike druge davke; zdaj pa še tako nezmérne dajanja, ako kdo gre v više šole. Dostikrat si dijak ne more vsih bukev napraviti, n. pr. dragega atlasa, zato zastane, slabo šolo izdela in poklic je uničen. Nova éra ne skerbi za vse občinstvo, kakor bi bilo treba. Tudi to opomnimo, da za davek šolskih tvarin pride veliko denara. Naj bi se saj revnim študentom potlej bukve obilniše dajale; ali če ne darovale, pa vendar posojevale. Šolski možje, ki imajo dobro serce za starše in njih sinove, naj bi premišljevali ne le tega, temuč sploh, kako bi mogel mladeneč z nianjšimi stroški do viši omike.

Skerbna mati Tomaža Jasenica (ki utegne biti nekje na Jugu, v Bulgariji, Rumuniji, Serbiji, ali morda v Rusiji??) lepo prosi, ako kdo zanj vé, naj bi naznanil do okraja Kamniškega (Bezirk Stein, Krain). Mati ne vé, če je živ ali mrt, in prosi tudi časnike na Jugu, naj bi iz usmiljenja do matere to vprašanje naprej dali.

Leon XIII. kerstni boter. V Madridu je 15. kimovca kardinal Moreno, nadškof Toledanski, kerstil pervorojeno hčer španskega kralja Alfonsa XII in kraljice Marije Kristine; hčerki je bilo dano ime Marija, Mercedes, Izabela itd. Boter so keršenki sv. Oče Leon XIII, botra pa mati kraljica Izabela.

Dobrotni darovi.

Za Dolenjce s točo poškodovane: Iz Žužemberka po č. g. župn. Mih. Tavčarji 25 gl.

Za pogorelce v Matenji vasi: Iz št. Vida pri Ljubljani po č. g. župn. A. Potočniku 8 gld. 13 kr. — Č. g. župnik Ant. Smrekar 5 gl. — Neimenovan duhoven 5 gld.

Za pogorelce v Kamniku pri Preserji: Iz št. Vida pri Lj. po č. g. župn. Ant. Potočniku 8 gl. 12 kr.

Za pogorelce pri Mariji Snežnici na Gori pri Ribnici: Č. g. Jož. Lukanec 2 gl.

Za pogorelce v Želimljah: Neim. duhoven 5 gl.

Za sv. Očeta: Č. g. Jan. Čibašek 1 gold. kot ud bratovšine sv. Mih. (Op. Ko se take reči že z nakazn. pošiljajo, bi bilo bolje naravnost bratovšini na Dunaj poslati; ali pa je morebiti Vam vse eno, če se tukaj dene med den. za sv. Očeta? Vr.)

Za bulgarski katol. misijon v Adrianopolu: Neimenovan 5 gld. (za tabernakeljne). — G. L. G. 2 velika tolarja. — G. J. P. križáčo (2 gl. 24 kr. star. den. za tabernakelj). — Jan. Stanonik 1 gl. (za tabern.). — Čč. gg. spovedniki na Sveti Gori pri Gorici 13 gl. za tabernakeljne, s pristavkom: „Sporočilo o nezmérni zapušenosti bulgarskih cerkvá in veliki nečasti, ki se tam godí presv. Rešnj. Telesu, nas je v serce ganilo... Bog obudi obilo darežljivih rók!“ — G. Jož. Ožura 1 ces. cekin (za tabernak.).

Za afrikanski misijon: 1 gl. po č. g. J. Fl.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Neim. duhoven 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. Šim. Zupanu iz Loke 10 gl.